

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Perselyek, urnák, lövedékek*

Forrás: *Pesti hírlap*

Bp.

(Hely)

1916 VI. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.73

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

361.73 "1916"

— (Perselyek, urnák, lövedékek.) Amikor a világháború még kezdő, de fejlődésképes állapotban volt, szóval az első háborús hetekben, Budapesten a lelkesedés többek között abban is megnyilvánult, hogy sűrűn születtek a gyűjtési ötletek s látható nyomai a különböző alakú és célú perselyek, urnák és lövedékek voltak. A komoly és tiszteletreméltó célok érdekében ládálaku fehér urnákat, perselyhez hasonló ásványvizpalackokat, harminc és feles és negyvenkettős ágyugolyókat készítettek, miknek az lett volna a szép sorsuk, hogy bennük fillérek, nikkelpénzdarabok, sőt ha a nyílás nagyságát tekintjük, koronák és ötkoronások is összegyűjenek, amely pénzgyülekezetet azután rokkantjaink és hozzátartozóik fölruházására, gondozására kellett volna fordítani. A magyarokat szalmalángtermészetű embereknek szokták jellemezni és ez nagyjában igaz is. A budapestieket azonban még hirtelenebbül lobbanó lángtermészetekhez kellene hasonlítani; azt lehetne mondani, hogy a budapesti természet a felsővezetékű villamos kikapillanó, de se nem gyújtó, se nem melegítő szikrájához hasonlít, amely impozánsan fellobban, de azután gyorsan kialszik. Habár a háború alatt a budapestiek áldozatkészségének sporadikusan nem egy szép megnyilvánulását láthattuk, mégis az urnákkal, perselyekkel és lövedékekkel szemben nem mutatkoztak valami tulságosan bőkezűeknek. Gyéren hullottak a fillérek és amikor még a cigaretták nem mentek ritkaság számba és a cukordrágaság sem volt olyan mérvű, mint mostanában, ezekből is hullott itt-ott a gyűjtő alkalmatosságokba. Később azután a

cigaretta, a fillér és a cukorka-áldás is megszűnt hullani és a perselyek, urnák és a harminc és feles ágyugolyók türesen és szemrehányóan szomorkodnak azokon a helyeken, ahová egykor az áldozatkészség oltáraiként elhelyezték őket. A legsíralmasabb látványt azok a fehér szekrények nyújtják, melyeknek elől lévő üveglapján keresztül betekinthetünk a belsejébe. Mintha egy nagyváros könnyű lelkiismeretének gyomrába néznénk bele. Nincs ezekben a gyűjtőszekrényekben egyéb, mint egy-egy szomorkodó egyfilléres; a cigarettakorszak rég megszűnt és legföljebb félig elszívott szivarkacsutkákat lát az ember. Nyilván rendhez szokott német katonák hajíthaták bele abban a hiszemben, hogy a szivarmaradékot nem szabad a járdára dobni, hanem csakis ezeket a sápadt szekrényekbe. A pesti álhumor is bőségesen kiveszi azonban a részét. Elhasznált villamosjegyeket, papírdarabokat és olyan holmikot dobálnak a szekrényekbe, amiket máskülönben egyszerűen az utcán szoktak elhajigálni. Valamivel megnyugtatóbb a sorsuk a kávéházi és éttermi asztalokra került perselyeknek, amelyekbe egyáltalán semmit nem helyeznek el a pesti urak és hölgyek. A lövedékek páncélszerű burkolatán nem lehet keresztül nézni, de nem nehéz kitalálni, hogy az a csoda még nem történt meg Budapesten, hogy az ilyen harminc és felest, vagy pláne negyvenkettőt pénzzel töltöttek volna meg. Őszintén szólva még ahhoz a jelenethez sem volt szerencsénk, hogy valamely nagylelkű adakozó jelent volna meg a lövedékek előtt, hogy elhelyezze ott a maga jótékonyági adóját. Nem is igen lehet sok dolga

annak a derék bácsinak, aki délelőttönként nagy táskával szokott megjelenii a lövedékeknél, hogy megnyitva a titkos ajtót, kiszedegesse onnan az előtte való napokon „begyűlt” adományokat. Kotorászó keze aligha találhat lényegesebb dolgokat és úgy, ahogy kinyitotta a lövedék ajtaját, szomorú szívvel újra be is csukhatja. Így áll a gyűjtőperselyek, urnák és lövedékek dolga Budapesten. Kétségtelenül nem válik dicséretére Budapestnek és talán az ügy érdekében való lenne, ha a verőfényes nyári napon sütkérező itthonlevőknek eszébe jutna, hogy még mindig háború van és hogy áldozni illenék legalább fillérekkel azért az ügyért, melyért hőseink vérükkel és életükkel áldoznak; nem ugyan jutalomért, de abban a reményben, hogy a társadalom nem felejtí majd el gondjába venni és segíteni az árván maradottakat és rokkantakat.

Széchenyi-érem díjazás 1915.